

İZMİR KONAK MESLEK YÜKSEKOKULU

ENGELSİZ KONAK KOORDİNATÖRLÜĞÜ VE ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Genel Esaslar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı, İzmir Konak Meslek Yüksekokulu önlisans programlarında öğrenim gören özel gereksinimli öğrenciler ile özel desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerin, eğitim - öğretim süreçlerine tam ve verimli katılımlarını sağlamak, sosyal ve akademik alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek, bu ihtiyaçların karşılanması için gerekli önlemleri almak ve tüm öğrencilerle eşit şartlarda kaliteli bir yüksekokul deneyimi yaşayabilecekleri fiziki ve akademik ortamı hazırlamak amacıyla İzmir Konak Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi'nin çalışmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu yönerge; İzmir Konak Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne bağlı olarak kurulan Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi'nin görev, sorumluluk, işleyiş ve faaliyet alanlarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu yönerge; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7'nci, 44'üncü ve 45'inci maddeleri, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun 15'inci maddesi, 14/8/2010 tarihli ve 27672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği ile 8/3/2022 tarihli ve 31772 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede geçen;

- a) **Yüksekokul:** İzmir Konak Meslek Yüksekokulunu,
- b) **Müdür:** İzmir Konak Meslek Yüksekokulu Müdürünü,
- c) **Müdürlük:** İzmir Konak Meslek Yüksekokulu Müdürlüğünü,
- ç) **Koordinatörlük:** İzmir Konak Meslek Yüksekokulu bünyesinde özel gereksinimli öğrencilere yönelik destek hizmetlerini planlayan, yürüten, izleyen ve değerlendiren birimi (Engelsiz Konak Koordinatörlüğü'nü),
- d) **Birim:** İzmir Konak Meslek Yüksekokulu Engelli Öğrenci Birimini,

e) **Koordinatör:** Meslek Yüksekokulu Müdürü tarafından görevlendirilen, engellilik, özel eğitim veya ilgili alanlarda bilgi ve deneyime sahip öğretim elemanını,

f) **Akademik Danışman:** Özel gereksinimli öğrencinin kayıtlı olduğu programda akademik danışmanlık görevini yürüten öğretim elemanını,

g) **Engelli Öğrenci:** Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, görme, işitme, duyuşsal, ruhsal, duygusal veya sosyal yetilerinde farklılık bulunan; bu durumu ÇÖZGER, ESKR veya geçerli sağlık kurulu raporu ile belgelendiren İzmir Konak Meslek Yüksekokulu öğrencisini,

ğ) **Sağlık Kurulu Raporu:** Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilen hastanelerden alınmış ÇÖZGER, ESKR veya engellilik durumunu gösterir durum bildirir sağlık kurulu raporunu,

h) **ÇÖZGER:** 20/02/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çocuklar için Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında düzenlenen Çocuklar için Özel Gereksinim Raporunu,

ı) **ESKR:** 20/02/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Erişkinler için Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında düzenlenen Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporunu,

i) **Akademik Uyarılma:** Özel gereksinimli öğrencinin engel türü ve bireysel ihtiyaçları doğrultusunda, akademik kazanımlar korunarak ders, sınav, ödev ve uygulamalarda yapılan makul düzenlemeleri,

j) **Sınav:** İzmir Konak Meslek Yüksekokulu ön lisans programlarında yapılan ara sınav, final sınavı, bütünleme sınavı, mazeret sınavı, tek ders sınavı, üç ders sınavını,

k) **Okuyucu Yardımı:** Soruları kendisi okuyamayan özel gereksinimli öğrenciler için sınav sorularını okumak üzere görevlendirilen sınav görevlisini,

l) **İşaretleyici Yardımı:** Cevap kâğıdında kodlama yapamayan veya yazılı cevap veremeyen özel gereksinimli öğrenciler için cevap kâğıdına işaretleme veya yazma işlemini yapan sınav görevlisini, ifade eder.

Genel Esaslar

MADDE 5 – (1) Bu Yönerge kapsamında belirlenen hizmetlerin yerine getirilmesinde aşağıda belirtilen genel esaslara uyulur:

a) Özel gereksinimli öğrencilerin bireysel farklılıkları ve engel türleri dikkate alınarak, eğitim-öğretim, ölçme-değerlendirme, sosyal ve akademik süreçlere erişilebilir, kapsayıcı ve bütünleştirilmiş ortamlarda eşit katılımları sağlanır.

b) Özel gereksinimli öğrencilerin yüksekokulun fiziki, akademik ve dijital olanaklarına, diğer öğrencilerle eşit koşullarda erişimini destekleyen düzenlemeler yapılır ve bu süreçler sürekli olarak izlenir.

c) Özel gereksinimli öğrencilere yönelik alınacak kararlarda ve sunulacak hizmetlerde, öğrencinin bireysel görüşleri ve ihtiyaçları esas alınır; gerekli durumlarda öğrencinin ailesi ve ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır.

ç) Yüksekokula bağlı akademik ve idari birimlerin, özel gereksinimli öğrencilere yönelik planladıkları tüm faaliyet, uygulama, düzenleme ve projeler, Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi'nin görüş ve danışmanlığı doğrultusunda yürütülür.

d) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi; erişilebilirlik, makul uyarlama, fırsat eşitliği ve kapsayıcılık ilkeleri doğrultusunda değerlendirme, öneri geliştirme, uygulamayı destekleme ve izleme süreçlerini yürütür.

e) Engellilik alanında bilinç ve farkındalığın artırılması amacıyla öğrencilere, akademik ve idari personele yönelik eğitim, seminer, bilgilendirme ve benzeri faaliyetler desteklenir.

f) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi, özel gereksinimli öğrencilerin yükseköğretimde kalma, akademik başarılarını sürdürme ve mezuniyet süreçlerini destekleyici önleyici ve güçlendirici çalışmalar yürütür.

g) Gerektiğinde, Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi'nin faaliyetlerini desteklemek amacıyla akademik ve idari birimlerle iş birliği içinde çalışma grupları oluşturulabilir.

h) Özel gereksinimli öğrencilere yönelik uyarlamalarda, öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine eşit ve etkin katılımlarının sağlanması ile dersin öğrenme çıktılarının, program yeterliliklerinin ve akademik gerekliliklerin korunması esastır.

İKİNCİ BÖLÜM

Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi'nin Yapılanması ve Çalışma Esasları

Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi'nin Yapılanması

MADDE 6- (1) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi; Meslek Yüksekokulu Müdürü tarafından görevlendirilen bir Müdür Yardımcısının başkanlığında; Engelsiz Konak Koordinatörü, Engelsiz Konak Koordinatörlüğü üyesi, Sağlık, Kültür ve Spor Birim Sorumlusu, Öğrenci İşleri Birim Sorumlusu, Engelli Öğrenci Temsilcisi ile yüksekokulda mevcut programlardan özel gereksinimli bireyler veya özel eğitim alanında bilgi ve deneyime sahip öğretim elemanları arasından görevlendirilen üyelere oluşur.

MADDE 7-

(1) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi, çalışmalarını Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne bağlı akademik ve idari birimlerle iş birliği ve koordinasyon içerisinde yürütür.

(2) Koordinatörlük ve birim, özel gereksinimli öğrencilerin eğitim-öğretim, ölçme ve değerlendirme, fiziksel erişilebilirlik, dijital erişim, sosyal ve psikososyal destek alanlarındaki ihtiyaçlarını bütüncül bir yaklaşımla ele alır.

MADDE 8-

(1) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi; özel gereksinimli öğrencilerin akademik, idari, fiziksel ve sosyal alanlardaki ihtiyaçlarını belirlemek, bu ihtiyaçlara yönelik önleyici, destekleyici ve geliştirici çalışmalar planlamak ve uygulamak amacıyla her öğretim yılı başında ve sonunda olmak üzere yılda en az iki kez toplanır.

(2) Koordinatörlük ve birim tarafından yürütülen çalışmalar düzenli olarak izlenir, değerlendirilir ve iyileştirme önerileri geliştirilir.

MADDE 9-

(1) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi, her öğretim yılı sonunda; yürütülen faaliyetler, yapılan düzenlemeler, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerini içeren yıllık faaliyet ve değerlendirme raporu hazırlar.

(2) Hazırlanan rapor, Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne sunulur ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilmek üzere ilgili süreçler işletilir.

MADDE 10- (1) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi'nin sekretarya hizmetleri, Sağlık, Kültür ve Spor Birimi tarafından yürütülür.

Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi'nin Çalışma Esasları

MADDE 11-

(1) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi, İzmir Konak Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören özel gereksinimli öğrencilerin yüksekokulun tüm olanak ve hizmetlerine eşit, bağımsız ve erişilebilir şekilde katılımlarını sağlamak; akademik, kişisel ve sosyal gelişimlerini destekleyen kapsayıcı bir yüksekokul ortamı oluşturmak amacıyla çalışmalar yürütür.

(2) Bu kapsamda Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim-öğretim, ölçme ve değerlendirme, idari işlemler, fiziksel erişilebilirlik, barınma, burs, sosyal ve psikososyal alanlardaki ihtiyaçlarını tespit etmek; bu ihtiyaçların karşılanmasına yönelik önleyici ve iyileştirici tedbirler geliştirmek ve çözüm önerileri sunmak,

b) Özel gereksinimli öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimlerini destekleyen, yüksekokul yaşamına aktif ve eşit katılımlarını sağlayacak düzenlemelerin yapılması için ilgili akademik ve idari birimlerle iş birliği içinde çalışmak,

c) Özel gereksinimli öğrencilerden gelen başvuru ve talepleri değerlendirmek, uygun görülen uyarılama ve destek hizmetlerine ilişkin önerileri gerekçeleriyle birlikte Yönetim Kurulunun onayına sunmak ve alınan kararların uygulanmasını izlemek,

ç) Öğretim elemanları, idari personel ve öğrencilere yönelik olarak engellilik alanında bilgilendirici dokümanlar hazırlamak; farkındalık artırıcı çalışmalar yapmak, danışmanlık sağlamak ve gerekli görülen durumlarda hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlemek,

d) Engellilik alanında bilinç ve duyarlılığı artırmaya yönelik seminer, konferans, panel, proje ve benzeri etkinlikler planlamak ve yürütmek,

e) Özel gereksinimli öğrencilere yönelik bilgi, duyuru ve başvuru süreçlerini içeren; erişilebilirlik ilkelerine uygun bir dijital iletişim alanı oluşturulmasına katkı sağlamak,

f) Özel gereksinimli öğrencilere yönelik alınan kararların ve belirlenen uygulamaların etkinliğini izlemek, değerlendirmek ve gerekli durumlarda iyileştirme önerileri geliştirmek,

g) Maddi güçlük yaşayan özel gereksinimli öğrencilerin eğitim sürecinde ihtiyaç duyabilecekleri yardımcı araç ve gereçlerin teminine yönelik çalışmalar yapmak ve ilgili kurumlarla iş birliği geliştirmek,

ğ) Özel gereksinimli öğrencilerin sınavlarda adil ve eşit koşullarda değerlendirilmelerini sağlamak amacıyla; süre, mekân, materyal, okuyucu, işaretleyici veya refakatçi desteği gibi makul uyarlamalara ilişkin ihtiyaçları değerlendirmek, öneriler geliştirmek ve alınan kararların uygulanmasını izlemek,

h) Özel gereksinimli öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdam olanakları ve mesleki gelişimlerine yönelik bilgilendirici çalışmaları desteklemek,

ı) Yüksekokula yeni kayıt yaptıran özel gereksinimli öğrencilerin tespit edilmesine yönelik sürece katkı sağlamak ve gerekli yönlendirmeleri yapmak,

i) Yüksekokul yerleşkesinin, binalarının ve açık alanlarının erişilebilirliğine yönelik ihtiyaçları belirlemek ve iyileştirme önerilerini ilgili birimlere iletme,

j) Her öğretim yılı sonunda Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi faaliyetlerini, değerlendirme sonuçlarını ve bir sonraki yıla ilişkin çalışma planı ile stratejik ihtiyaçları içeren yıllık faaliyet raporunu hazırlamak.

k) Özel gereksinimli öğrencilerin staj, işletmede mesleki eğitim uygulamaları ve uygulamalı ders süreçlerinde karşılaşılabilecekleri erişilebilirlik ve uyarlama ihtiyaçlarının belirlenmesine ve ilgili akademik ve idari birimlerle koordinasyon sağlanmasına katkıda bulunmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim - Öğretim Uygulamaları

Eğitim-Öğretim Süreçlerine İlişkin Genel Esaslar

MADDE 12 –

(1) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından sunulacak eğitim-öğretim ve sınav uyarlamaları ile destek hizmetlerinden yararlanabilmek için öğrencinin, engel durumunu geçerli bir sağlık kurulu raporu (ÇÖZGER veya ESKR) ile belgelendirmesi zorunludur.

(2) Usulüne uygun olmayan, süresi geçmiş veya yetkili sağlık kuruluşları tarafından düzenlenmemiş raporlara dayanılarak herhangi bir akademik, idari veya sınav uyarlaması yapılamaz.

(3) Üzerinde “sürekli” ibaresi bulunan ÇÖZGER veya ESKR için raporun yenilenmesi talep edilmez. Ancak engel durumunun niteliği veya düzeyinde, sağlanacak uyarlamaları etkileyecek bir değişiklik olması hâlinde, güncel durumu gösteren rapor Koordinatörlük ve birim tarafından talep edilebilir.

(4) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından yapılacak değerlendirmelerde; öğrencinin beyanı tek başına yeterli kabul edilmez, değerlendirme belge temelli ve bireysel ihtiyaç odaklı olarak yürütülür.

(5) Özel gereksinimin niteliğinin sağlık kurulu raporunda ayrıntılı olarak belirtilmemesi hâlinde, akademik uyarlamanın belirlenmesinde öğrencinin eğitim-öğretim sürecinde yaşadığı işlevsel güçlükler, bireysel ihtiyaçları ve mevcut akademik koşullar birlikte değerlendirilir. Ancak öğrencinin beyanı tek başına akademik uyarlama yapılması için yeterli kabul edilmez; değerlendirme mevcut belgeler, öğrencinin işlevsel gereksinimleri ve ilgili akademik süreçler birlikte dikkate alınarak yürütülür.

Ders Uygulamaları

MADDE 13 –

(1) Özel gereksinimli öğrencilerin ders süreçlerine ilişkin uyarlamalar, öğrencinin engel türü ve bireysel ihtiyaçları dikkate alınarak, fırsat eşitliği ve gizlilik ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

(2) Bu kapsamda aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Öğretim elemanları, Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından kendilerine iletilen özel gereksinimli öğrencilere ilişkin kişisel verileri gizli tutmakla yükümlüdür.

b) Akademik uyarlama yapılması uygun görülen öğrenciler için, ilgili öğretim elemanları kendilerine bildirilen ders uyarlamalarını belirlenen kapsam doğrultusunda uygulamakla sorumludur.

c) Özel gereksinimli öğrencilerin dersleri, fiziksel erişilebilirlik dikkate alınarak yüksekokulun mimari açıdan en uygun mekânlarında yürütülür.

ç) İşitme ve görme yetersizliği bulunan öğrencilerin ders sırasında öğretim elemanını rahatlıkla görebileceği ve/veya duyabileceği oturma düzeni sağlanır; öğretim elemanı dersi yüzü sınıfa dönük şekilde anlatır.

d) Mümkün olan derslerde, ders notları, sunumlar ve benzeri materyaller öğrenciye ders öncesinde veya makul süre içerisinde erişilebilir formatta sunulur.

e) Öğrencinin talebi ile Koordinatörlüğün ve birimin uygun görmesi hâlinde, derslerin sesli kayıt cihazı veya bilgisayar aracılığıyla takip edilmesine, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, izin verilebilir.

f) Özel gereksinim grubuna bağlı olarak öğrencinin talebi hâlinde, ders anlatımında sadeleştirilmiş ve açık bir dil kullanılır.

g) Özel gereksinimli öğrencilerin ödev ve projelerinde; dersin öğrenme çıktıları, akademik kazanımları ve değerlendirme ölçütleri korunmak kaydıyla, öğrencinin özel gereksinimine bağlı erişim ve uygulama güçlüklerinin giderilmesine yönelik akademik uyarlamalar yapılabilir.

ğ) Görme yetersizliği bulunan öğrenciler için derslerde kullanılan görsel materyaller, öğretim elemanı tarafından betimlenerek ve açıklanarak aktarılır.

h) Özel gereksinimli öğrencilerin ders süreçlerinde ihtiyaç duydukları yardımcı teknolojilere ilişkin talepler, Koordinatörlük ve birim tarafından değerlendirilerek imkânlar dâhilinde karşılanır.

i) Öğrencinin özel gereksiniminin niteliğine göre ders yönergelerinin açık ve anlaşılır biçimde sunulması, uygulama basamaklarının yapılandırılması, ek açıklama sağlanması, uygun materyal kullanılması veya öğrencinin bilgiyi farklı bir yolla ifade etmesine olanak tanınması gibi akademik uyarlamalar yapılabilir.

(3) Akademik danışman, özel gereksinimli öğrencinin ders ve sınav uyarlamalarına ilişkin sürecin izlenmesi, uygulamada ortaya çıkabilecek ihtiyaçların tespiti ve gerekli durumlarda Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi ile iletişimin sağlanmasından sorumludur.

Ders Muafiyeti ve Uyarlama Esasları

MADDE 14 –

(1) Özel gereksinimli öğrenciler için, engel durumu gerekçe gösterilerek doğrudan ders muafiyeti uygulanmaz.

(2) Öğrencinin engel durumu nedeniyle bir dersi mevcut hâliyle almasının mümkün olmadığı durumlarda; dersin içeriği, öğrenme çıktıları, program yeterlilikleri ve niteliği dikkate alınarak, ilgili öğretim elemanının görüşü ile Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Biriminin değerlendirmesi doğrultusunda Yönetim Kurulu tarafından uygun uyarlama veya intibak kararı alınabilir.

(3) Uyarlamanın mümkün olmadığı hâllerde, dersin zorunlu veya seçmeli olma durumu gözetilerek, aynı kredi değerine sahip muadil bir dersin alınması sağlanır.

Sınavların Yürütülmesine İlişkin Tedbirler

MADDE 15-

(1) Özel destek ihtiyaçlarını geçerli ÇÖZGER veya ESKR ile belgeleyen öğrenciler, engel türleri ve bireysel ihtiyaçları dikkate alınarak sınavlarda makul uyarlamalar ve özel tedbirlerle desteklenir.

(2) Sınavlara ilişkin uyarlamalar; öğrencinin bilgi ve becerisini adil biçimde ortaya koymasını sağlamak, ölçme ve değerlendirme ilkelerini zedelememek ve fırsat eşitliğini gözetmek amacıyla planlanır.

(3) Özel gereksinimli öğrencilere yönelik sınav uyarlamaları, öğrencinin başvurusu ve belgelendirilmiş özel gereksinimi esas alınarak bireysel olarak değerlendirilir. Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından öğrencinin özel gereksinimi, bireysel ihtiyacı ve

talep edilen uyarlamanın niteliği değerlendirilerek uygun görülen sınav uyarlamaları Yönetim Kurulunun onayına sunulur. Yönetim Kurulu tarafından öğrenci özelinde uygun görülen uyarlamalar ilgili öğretim elemanlarına ve idari birimlere bildirilerek uygulanır.

(4) Bu fıkarda yer alan sınav uygulamaları, üçüncü fıkarda belirtilen değerlendirme ve karar süreci doğrultusunda, öğrencinin özel gereksinimi ve bireysel ihtiyacına göre uygulanır. Sınav uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Özel gereksinimli öğrencilerin sınav süreçleri, Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından takip edilir; sınav görevlilerinin görevlendirilmesi ve sınav ortamına ilişkin düzenlemeler öğrencinin engel durumu dikkate alınarak planlanır.

b) Sınav salonları, farklı engel gruplarının erişimine uygun olacak şekilde belirlenir; bedensel yetersizliği bulunan öğrencilerin sınavlarının erişilebilir dersliklerde yapılmasına özen gösterilir.

c) Görme veya işitme yetersizliği, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, otizm spektrum bozukluğu, özgül öğrenme güçlüğü (disleksi, diskalkuli, disgrafi vb.) bulunan öğrencilerin bireysel ihtiyaçları doğrultusunda sınavlarını ayrı bir ortamda ve bir gözetmen eşliğinde almaları sağlanabilir.

d) Özel gereksinimli öğrencilerin sınavlarında; dersin öğrenme çıktıları, akademik kazanımları ve ölçülmek istenen bilgi ve beceriler korunmak kaydıyla, öğrencinin özel gereksiniminin niteliğine ve bireysel ihtiyacına uygun farklı yöntem, teknik, araç veya eşdeğer soru formatları kullanılabilir.

e) Standart sınav uyarlamalarının öğrencinin sınava erişimindeki güçlüğü gidermeye yeterli olmadığı durumlarda; dersin niteliği, ölçülmek istenen bilgi ve beceri ile öğrencinin bireysel ihtiyacı birlikte değerlendirilerek alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri uygulanabilir.

f) Alternatif ölçme ve değerlendirme kapsamında; sözlü sınav, kısa yanıtlı sorular, boşluk doldurma, çoktan seçmeli sorular, bilgisayar destekli sınav, uygulamalı değerlendirme, yapılandırılmış bireysel değerlendirme veya dersin niteliğine uygun diğer yöntemlerden yararlanılabilir.

g) Alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemi belirlenirken, öğrencinin dersin öğrenme çıktılarından muaf tutulmaması ve diğer öğrencilerden farklı bir akademik başarı ölçütüne tabi tutulmaması esastır.

h) Sınav sorularının öğrencinin özel gereksinimi nedeniyle anlaşılabilirliğinin artırılması gerektiğinde, soru metinleri uygun biçimde sadeleştirilebilir, yönergeler açıklanabilir, görsel veya açıklayıcı unsurlarla desteklenebilir ya da aynı öğrenme çıktısını ölçen alternatif soru biçimleri kullanılabilir.

i) Bir soru formatının (örneğin; açık uçlu bir sorunun) öğrencinin özel gereksinimi nedeniyle erişilebilir olmaması hâlinde, aynı öğrenme çıktısını ölçmek amacıyla kısa yanıtlı, çoktan seçmeli, yapılandırılmış veya başka uygun bir soru formatı kullanılabilir.

j) Hiç görmeyen veya az gören öğrenciler için, sınav yapılan dersin terminolojisine hâkim okuyucu ve/veya işaretleyici görevlendirilir.

k) Okuyucu ve/veya işaretleyici görevlendirilen sınavlarda; sınavın başlama ve bitiş saati, görevli bilgileri ve uygulanan uyarlamaları içeren tutanak düzenlenir. Tutanak, görevli tarafından

imzalanarak sınav evrakına eklenir.

l) Ayrı sınav salonları, öğrencinin sınavla ilgili değişiklikleri öğrenebilmesi ve gerektiğinde soru sorabilmesi amacıyla, diğer öğrencilerin sınava girdiği salonlara makul yakınlıkta olacak şekilde belirlenir.

m) Özel gereksinimli öğrencilerin sınavlarda, engel türüne uygun yardımcı araç ve gereçleri (işitme cihazı, teleskopik gözlük, prizmatik gözlük, büyüteç vb.) kullanmalarına izin verilir.

n) Özel gereksinimli öğrencilerin sınavlarını bilgisayar ortamında yapmalarına izin verilebilir. Bu durumda kullanılacak bilgisayar, sınav için özel olarak hazırlanır; öğrencinin şahsi bilgisayarı sınavda kullanılamaz.

o) Özel gereksinimli öğrencilerin sınavlarda ek süre talepleri, 08.03.2022 tarihli ve 31772 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik hükümleri doğrultusunda değerlendirilir. Verilecek ek süre; sınavın içeriği, soru türleri (grafik, çizim, açık uçlu sorular vb.) dikkate alınarak, sınav süresinin %15’inden az, %30’undan fazla olamaz.

p) Özel gereksinimli öğrencilerin sınav sırasında kullanmak zorunda oldukları ilaç, tıbbi malzeme ve besinleri yanlarında bulundurmalarına izin verilir.

q) Sınav sırasında engel türüne bağlı biyolojik veya psikolojik ihtiyaçlar nedeniyle, bir görevli nezaretinde geri dönmek kaydıyla kısa süreli ara verilmesine izin verilebilir. Engellilik durumu ile doğrudan ilişkili olması hâlinde, ara verilen süre sınav süresine eklenebilir; bu süre toplam ek süre sınırlarını aşamaz.

r) Özel gereksinimli öğrencilerin talebi doğrultusunda, sınavların aynı güne yığılmasını önlemek amacıyla, imkânlar dâhilinde bir gün içinde en fazla iki sınav olacak şekilde planlama yapılabilir.

(5) Bu Yönergede açıkça düzenlenmeyen bir sınav veya ölçme-değerlendirme ihtiyacının ortaya çıkması hâlinde, öğrencinin eğitim-öğretim süreçlerine eşit ve etkin katılımını sağlayacak çözüm; öğrencinin bireysel ihtiyacı, dersin niteliği, öğrenme çıktıları ve ölçme amacı birlikte değerlendirilerek ilgili akademik birim ve Koordinatörlük iş birliğiyle belirlenir.

Özel Desteğe İhtiyacı Olan Öğrenciler

MADDE 16 –

(1) Sınav tarihinde; kaza, yaralanma, travma, ameliyat, geçici hastalık durumu veya hamilelik sürecine bağlı olarak ortaya çıkan işlevsel sınırlılıklar nedeniyle özel desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler, durumlarını belgelemek kaydıyla bu Yönerge kapsamında sınav uyarlamalarından yararlanabilir.

(2) Özel desteğe ihtiyaç duyulmasına neden olan durumun; öğrencinin sınav sürecine katılımını, sınav koşullarını veya ölçme ve değerlendirme sürecini geçici olarak etkilemesi esas alınır. Bu kapsamda sağlanan destekler kalıcı engellilik kapsamında değerlendirilmez ve sürekli hak doğurmaz.

(3) Bu kapsamdaki öğrencilerin, durum bildirir sağlık kurulu raporu ile birlikte, en geç sınav tarihinden iki iş günü önce Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi’ne başvurmaları

gerekir. Süresi içinde sunulmayan başvurular için uyarlama yapılıp yapılmayacağı, ilgili akademik birim ile Koordinatörlük tarafından imkânlar dâhilinde değerlendirilir.

(4) Sunulacak sağlık raporunun; Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş devlet hastaneleri veya üniversite hastaneleri tarafından düzenlenmiş olması zorunludur. Özel sağlık kuruluşlarından alınan raporlar tek başına geçerli kabul edilmez.

(5) Özel desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için yapılabilecek sınav uyarlamaları şunları içerebilir:

- a) İlaç, ek gıda, su, tuvalet ihtiyacı gibi temel gereksinimlerin sınav sırasında karşılanması,
- b) Koltuk değneği, oturma simidi, sargı, alçı, tıbbi cihaz veya benzeri yardımcı materyallerin sınav salonuna alınmasına izin verilmesi,
- c) Gerektiğinde okuyucu, işaretleyici veya gözetmen desteği sağlanması,
- ç) Öğrencinin gözetmen eşliğinde ve uygun görülen özel bir sınav salonunda sınava alınması.

(6) Sağlanan sınav uyarlamaları; yalnızca ilgili sınav veya sınav dönemi ile sınırlıdır ve ölçme ve değerlendirme ilkelerini zedelemeyecek, diğer öğrenciler açısından eşitlik ve adalet ilkesini ihlal etmeyecek şekilde planlanır.

Başvuru, Değerlendirme ve Karar Süreci

MADDE 17 –

(1) Sürekli nitelikteki uyarlama ve destek hizmetlerinden yararlanmak isteyen özel gereksinimli öğrencilerin; engel durumlarını geçerli ÇÖZGER veya ESKR ile belgelmeleri ve her eğitim-öğretim dönemi başında Yüksekokul tarafından ilan edilen süre içerisinde Engelsiz Konak Öğrenci Uyarlama Formu’nu doldurarak Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi’ne başvurmaları gerekir. Madde 16 kapsamında geçici özel desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerin başvuruları ilgili maddede belirtilen usul ve belgeler doğrultusunda değerlendirilir.

(2) Öğrenciler, ihtiyaç duydukları uyarlama ve destek hizmetlerine ilişkin taleplerini Engelsiz Konak Öğrenci Uyarlama Formu üzerinde belirtir. Başvurular, Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından bireysel olarak değerlendirilir.

(3) Usulüne uygun olmayan, geçerlilik süresi dolmuş veya yetkili sağlık kuruluşları tarafından düzenlenmemiş raporlara dayanılarak herhangi bir uyarlama veya destek hizmeti sağlanamaz.

(4) Üzerinde “sürekli” ibaresi bulunan ÇÖZGER veya ESKR için raporun yenilenmesi talep edilmez; ancak engel durumunda, sağlanacak uyarlamaları etkileyecek nitelikte bir değişiklik olması hâlinde, güncel durumu gösterir rapor Koordinatörlük ve birim tarafından talep edilebilir.

(5) Engelsiz Konak Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda uygun görülen uyarlama ve destek hizmetlerine ilişkin öneriler, gerekçeleriyle birlikte İzmir Konak Meslek Yüksekokulu Yönetim Kurulunun onayına sunulur. Yönetim Kurulu tarafından öğrenci özelinde uygun görülen uyarlama ve destek hizmetleri ilgili akademik ve idari birimlere bildirilerek uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlükten Kaldırma

Madde 18- (1) Yüksekokul Kurulu'nun 03.07.2026 tarih ve 2026/07 sayılı toplantısında kabul edilerek, 07.07.2026 tarih ve 09 sayılı Mütevelli Heyeti toplantısında onaylanmış olan Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 19- (1) Bu yönerge İzmir Konak Meslek Yüksekokulu Yüksekokul Kurulunun kabulü ve Mütevelli Heyeti Başkanlığının onayı ile kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20- (1) Bu yönerge İzmir Konak Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü tarafından yürütülür.